

Informacje dla podmiotów ubiegających się o zaliczkę/wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych

Zgodnie z art. 45 pkt 4 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, „Beneficjenci wsparcia inwestycyjnego mogą zwracać się do właściwych agencji płatniczych o wypłatę zaliczki w wysokości do **50 % pomocy publicznej** [przyznanej kwoty pomocy] związanej z daną inwestycją, jeżeli taką możliwość przewiduje program rozwoju obszarów wiejskich”. Natomiast w myśl art. 20 Ustawy z dnia 27 maja 2015 roku o finansowaniu wspólnej polityki rolnej istnieje możliwość ubiegania się o zaliczkę w ramach przedmiotowego poddziałania.

W przypadku ubiegania się o zaliczkę zalecane jest zapoznanie się z przepisami regulującymi tę kwestię zarówno w ww. ustawie jak i w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1857, 2017 r. poz. 551 oraz z 2018 r. poz. 1691).

Na operacje dotyczące kosztów wykonania ogrodzenia chlewni lub wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed skutkami suszy, zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem, spowodowanymi przez powódź lub deszcz nawalny nie ma możliwości uzyskania zaliczki (z wyłączeniem kosztów ogólnych).

Zaliczka jest wypłacana podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy (zwanemu dalej Wnioskodawcą) po ustanowieniu i wniesieniu przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy przyznania pomocy, w wysokości odpowiadającej 100% przyznanej zaliczki lub wypłacanej transzy oraz po przedłożeniu dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia. W przypadku wypłaty zaliczki w transzach, wypłata drugiej i kolejnej transzy jest uwarunkowana przedłożeniem kolejnego zabezpieczenia dotyczącego tej transzy (w formie kolejnego zabezpieczenia). Przy czym należy pamiętać, iż zabezpieczenie musi być ustanawiane na czas obejmujący okres liczony od dnia wystawienia dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia zaliczki do dnia wskazanego w umowie o przyznaniu pomocy jako dzień złożenia wniosku o płatność oraz okres niezbędny do rozliczenia zaliczki nie krótszy niż 4 miesiące.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przewidzianych formami zabezpieczenia są:

- poręczenie bankowe
- gwarancja bankowa (wzór gwarancji jest dostępny na stronie internetowej ARiMR <https://www.gov.pl/attachment/c8c45230-3aca-4807-b62a-b26c246dd6d7>)
- gwarancja ubezpieczeniowa (wzór gwarancji jest dostępny na stronie internetowej ARiMR <https://www.gov.pl/attachment/c8c45230-3aca-4807-b62a-b26c246dd6d7>)
- weksel z poręczeniem wekslowym banku
- zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa

przy czym formę zabezpieczenia określa Wnioskodawca przy zawieraniu lub zmianie umowy o przyznanie pomocy.

Zabezpieczenia w formie gwarancji muszą być wystawione przez instytucje finansowe upoważnione do gwarantowania długu celnego (art. 23 ust. 1 Ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r., poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24, 88, 646 i poz. 1079), które zawarły z ARiMR umowę o współpracy i w związku z tym posiada numer nadany w prowadzonym przez Agencję Rejestrze upoważnionych Gwarantów (RUG) zamieszczony na stronie <https://www.gov.pl/web/arimr/rejestr-upowaznionych-gwarantow>.

Co do zasady Wnioskodawca może ubiegać się o zaliczkę zarówno na etapie przed przyznaniem pomocy (podpisaniem umowy o przyznaniu pomocy), jak i po zawarciu umowy. W przypadku ubiegania się o zaliczkę, przed przyznaniem pomocy ARiMR zwróci się o dostarczenie przez Wnioskodawcę dokumentów związanych z przyznaniem zaliczki m.in. odpowiednich form zabezpieczeń najpóźniej do 14 dni po podpisaniu umowy.

W przypadku, gdy Wnioskodawca ubiega się o zaliczkę na realizację operacji wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy należy złożyć informację o numerze rachunku bankowego (*pozycja nr 21 części VII. Informacji o załącznikach*).

Rozporządzenie regulujące zasady wypłaty zaliczek, przewiduje iż rachunek na który mają być wypłacone środki tytułem zaliczki musi być rachunkiem **wyodrębnionym, przeznaczonym wyłącznie do obsługi zaliczki**. Warunkiem rozliczenia zaliczki jest jej wykorzystanie **wyłącznie** na cele, na które została udzielona, co będzie podlegało weryfikacji na etapie rozliczania zaliczki (m.in. na podstawie wyciągu z rachunku bankowego). Ponadto, ocenie ARiMR podlegać będzie czy dany rachunek bankowy jest oprocentowany i czy naliczono odsetki od kwoty zaliczki. ARiMR pomniejszy kwotę pomocy przysługującą do wypłaty i wynikającą z wniosku o płatność o kwotę odsetek naliczonych przez bank, o ile Wnioskodawca nie dokonał zwrotu tych odsetek na rachunek bankowy wskazany przez ARiMR. Z tego względu zalecane jest założenie rachunku nieoprocentowanego.

ARiMR, po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy, przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy (prowadzony przez bank lub rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową) Wnioskodawcy lub jego pełnomocnika, wskazany w:

- a) zaświadczeniu z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazującym numer wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową - oryginał; albo
- b) kopii umowy z bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową na prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub jej części, pod warunkiem, że ta część będzie zawierać dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych. W przypadku, jeśli w ww. umowie będzie wyszczególniony więcej niż jeden numer rachunku bankowego, oświadczenie Wnioskodawcy, iż jest to rachunek, na który mają być przekazane środki finansowe - jeżeli dotyczy - kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub potwierdzona za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji, albo
- c) oświadczeniu Wnioskodawcy o numerze wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, na który mają być przekazane środki finansowe albo
- d) innym dokumencie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej świadczącym o aktualnym numerze wyodrębnionego rachunku bankowego lub wyodrębnionego rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, pod warunkiem, że będzie on zawierał dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych – oryginał lub kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez notariusza lub potwierdzona za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji. Informacja o numerze wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, składana jest przez Wnioskodawcę wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy, albo z wnioskiem Beneficjenta o zaliczkę składanym po zawarciu umowy. W przypadku, gdy numer rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej ulegnie zmianie, Wnioskodawca jest zobowiązany niezwłocznie przedłożyć ARiMR aktualną informację o numerze rachunku bankowego, jednak nie później niż wraz z pierwszym wnioskiem o płatność/kolejnym wnioskiem o płatność.

Przedkładana informacja o numerze rachunku bankowego musi zawierać co najmniej: imię i nazwisko/pełną nazwę posiadacza rachunku, nazwę banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy, numer oddziału oraz nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba oddziału banku oraz numer rachunku bankowego w standardzie NRB, a w przypadku składania oświadczenia Wnioskodawcy podpis składającego oświadczenie.

Zaliczka wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej, jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania zaliczki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do jej zwrotu zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719 oraz z 2022 r. poz. 88). Zwrotowi podlega odpowiednio ta część zaliczki, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Zaliczki w danym roku kalendarzowym będą wypłacane jedynie do wysokości środków finansowych, ustalonych na zabezpieczenie płatności w ramach PROW na lata 2014-2020 w danym roku budżetowym. Brak środków finansowych w danym roku budżetowym nie może stanowić podstawy do roszczeń z tytułu przekroczenia terminu rozpatrywania wniosku lub odmowy wypłaty zaliczki.

Wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji jest wypłacane podmiotowi na podstawie umowy o przyznaniu pomocy w wysokości nie wyższej niż wysokość udziału krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRROW (36,37%). W przypadku, gdy Beneficjent ubiegał się we wniosku o przyznanie pomocy o wyprzedzające finansowanie operacji, termin wypłaty wyprzedzającego finansowania operacji nie może być późniejszy niż termin złożenia pierwszego wniosku o płatność.

Warunkiem wypłaty wyprzedzającego finansowania jest ustanowienie zabezpieczenia właściwego jego wydatkowania w postaci weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową. Dodatkowe zabezpieczenie jest podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika ARiMR i składane w dniu zawarcia umowy.

W przypadku, gdy Wnioskodawca ubiega się o wyprzedzające finansowanie na realizację operacji wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy należy złożyć informację o numerze rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo – kredytową (pozycja nr 21 części VII. Informacji o załącznikach). Informacja z banku powinna jednoznacznie wskazywać, że jest to numer rachunku bankowego wyodrębniony w ramach operacji do obsługi wyprzedzającego finansowania w ramach operacji. Prefinansowanie kosztów kwalifikowalnych w ramach operacji zostanie wypłacone na ten rachunek bankowy. Z wyodrębnionego rachunku bankowego mogą być wykonywane jedynie transakcje dotyczące kosztów kwalifikowalnych związanych z realizacją operacji. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego w trakcie realizacji operacji, obowiązkowo należy złożyć do ARiMR aktualny dokument potwierdzający numer rachunku bankowego.

Rozliczenie wyprzedzającego finansowania będzie polegało na pomniejszeniu kwoty pomocy do wypłaty w ramach każdego wniosku o płatność o kwotę stanowiącą udział krajowych środków publicznych (tj. kwota pomocy w ramach każdej transzy pomniejszona zostanie o 36,37%). Ostateczne rozliczenie wyprzedzającego finansowania nastąpi nie później niż w dniu dokonania przez ARiMR płatności końcowej. Pomniejszeń dokonuje się do całkowitego rozliczenia środków finansowych tytułem wyprzedzającego finansowania.

Odsetki naliczone od kwoty wyprzedzającego finansowania na wyodrębnionym dla tych środków rachunku bankowym, naliczone od dnia wpływu wyprzedzającego finansowania na ten rachunek podlegają rozliczeniu we wniosku o płatność lub podlegają zwrotowi na rachunek bankowy wskazany przez ARiMR.

Beneficjent zobowiązany jest dołączyć do wniosku o płatność pełny wyciąg z wyodrębnionego rachunku bankowego, w celu określenia czy sposób wykorzystania wyprzedzającego finansowania jest zgodny z przeznaczeniem.

Wyprzedzające finansowanie wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej, jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania wyprzedzającego finansowania, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do jego zwrotu zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719 oraz z 2022 r. poz. 88). Zwrotowi podlega odpowiednio ta część wyprzedzającego finansowania, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.